

fikkre Embedsmændene en vis Uafhængighed af Regjeringen. Man tænkte sig dengang, at det var af Vigtighed for vort constitutionelle Liv, at Embedsmændene kunde deeltage i de Raadslagninger og Afstemninger, som skulde finde Sted paa Rigsdagen. Dette var almindelig anerkjendt dengang. Denne Overbevisning har vel senere tabt sig lidt, og jeg skal ikke gaae ind paa nogen Drøftelse deraf, men det var utvivlsomt den Tanke, der laa til Grund for Grundlovens Bestemmelse, at man vilde fikkre Embedsmændene mod vilkaarlig Afstedigelse, navnlig fordi man tænkte sig, at en Embedsmand skulde være Borger som enhver Anden, der skulde kunne have sin politiske Anskuelse uafhængig af Regjeringen, og kunde komme i det Tilfælde, at han maatte afvige fra Regjeringen. Det skulde han saa kunne gjøre — naturligtvis indenfor sømmelige Grændser — uden derfor at nødes til at blive kastet ud af hele sin Livsvirksomhed. Dette var Grunden til, at man ligeledes har sagt, at disse Pensioner skulde have en vis Gradation i deres Størrelse, saaledes at ogsaa en yngre Embedsmand, dersom han blev fjernet fra sit Embede af en saadan Grund, skulde være sikker paa at faae en rimelig Pension. Nu kan der reise sig forskjellige Meninger om, hvorvidt denne Betragtning har været rigtig, og hvorvidt den nu er ligesaa rigtig som dengang, men hvad jeg troer, at ikke Noget vil modstige mig i, er, at dette virkelig har været Tanken i den Bestemmelse i vor Grundlov, som her kommer i Betragtning, og derfor forekommer det mig, at der er en stor Vanflidighed forbunden med at foretage meget betydelige Afvigelser fra de Grundsætninger, der bleve slaaede fast ved Pensionsloven allerede i Begyndelsen af vor frie Forfatning, og som senere have holdt sig uforandrede og i mange Henseender have viist sig hensigtsmæssige. Dette er altsaa den ene Side af Sagen. — Den anden Side af Sagen er den, at det tillige har viist sig, at Pensionsloven medfører ikke ubetydelige Byrder for Statsstyrelsen, og Byrder, jeg gjentager det, som efter mit Skjøn ere større, end de burde være. Der kommer nu altsaa det Spørgsmaal frem, hvorledes man skal tænke paa en rimelig og forstandig

Maade at kunne lette Statskassen for disse Byrder og dog ikke handle imod det, som ganske vist er Hensigten i vor Grundlovsbestemmelse, og som jeg ogsaa troer ved nærmere Prøvelse vil vise sig at have i sig selv Meget, der er godt og forstandigt. Jeg tillod mig ifjor i denne Henseende at fremkomme med et Forslag, som vandt dette Things Fleertals Sympathi, og som ogsaa dengang fandt Imødekommen fra Regjeringens Side, nemlig det Forslag, som de ville erindre, og som ogsaa har været omtalt her igaar, at man skulde lade Embedsmændene selv udrede et Bidrag til deres egen Pension, hvorved altsaa den Byrde, som den vilde medføre for Statskassen, vilde blive i ikke ringe Grad lettet, uden at dog det Formaal blev svækket, som er sat ved Pensionslovens Bestemmelser, at Embedsmændene skulle have en vis Grad af Uafhængighed, og at de, naar de blive gamle, kunde erholde en nogenlunde rundelig Pension. Det vil let sees, at dersom et saadant Forslag havde kunnet blive bifaldt ikke blot her, men ogsaa af den anden Deel af den lovgivende Forsamling, og endelig ogsaa af Kongen, vilde derigjennem have været opnaaet, at en meget betydelig Lettelse af den Byrde, der paahviler Statskassen, vilde være skeet, uden at det derfor havde været nødvendigt at formindste de Satser, som Loven opstiller. Jeg troer, at dette maatte erkendes at være et meget stort Gode. Smidertid blev denne Sag ifjor ikke færdig, og iaar foreligger Forholdet os paa en ikke lidet forskjellig Maade, idet det nemlig har viist sig, som den ærede Finansminister i forrige Møde har gjort Rede for, at han, efter notere at have overveiet denne Sag, har troet ikke at burde gjenoptage den Tanke, som var kommen frem ifjor. Jeg har gjennemlæst de Bemærkninger, som den ærede Finansminister i denne Henseende har fremført, og jeg maa tilstaae, at jeg ikke egentlig har kunnet finde de forskjellige Betragtninger, som han har gjort gjældende, at være paa nogen Maade afgjørende. Jeg finder, at det væsentlig er Bemærkninger, som vi allerede ifjor havde fremme og drøftede indbyrdes paa mange Maader, og som vi ikke fandt at være tilstrækkelige for os til at fravige Forslaget.